

ESL-uddannelsen

Forretningsmæssig lederuddannelse
i IT-sikkerhed

Academy 2011

ESL-uddannelsen

Forretningsmæssig lederuddannelse i IT-sikkerhed

Danmarks lederuddannelse inden for IT- og informationssikkerhed

PwC udvikler og vedligeholder ESL-uddannelsen, der af sikkerhedsbranchen anses for den højeste uddannelse inden for ledelse af IT-sikkerhed i Danmark. Består du eksamen, får du titel af eksamineret sikkerhedsleder (ESL).

ESL i praksis

ESL-uddannelsen giver dig en dybdegående gennemgang af IT-sikkerhed – i et forretningsmæssigt og ledelsesmæssigt perspektiv. Du får de nødvendige faglige, ledelses- og forretningsmæssige kompetencer samt den menneskelige viden, der kræves af en IT-sikkerhedsleder anno 2011. Således bliver du i stand til at træffe beslutninger baseret på en afvejning af trusselsbillede, konsekvens og økonomiske betragtninger, med udgangspunkt i organisationens forretning og strategi.

Som ESL'er får du desuden adgang til et attraktivt netværk via ESL-foreningen, der tæller ca. 200 IT-sikkerhedsledere ansat i alle typer af danske virksomheder og organisationer. Læs mere om ESL-foreningen på www.esl.dk.

Målgruppe

ESL-uddannelsen er rettet mod nuværende og kommende IT-sikkerhedsledere, -konsulenter og -revisorer. Du bør som udgangspunkt have minimum tre års erfaring inden for IT-sikkerhed, IT-revision, IT-drift, IT-systemudvikling eller bredere IT-anvendelse.

Personligt udbytte af ESL-uddannelsen

- ESL-uddannelsen giver dig et solidt fundament for optimal ledelse og organisering af IT- og informationssikkerhed.
- Du bliver i stand til at yde en målrettet og effektiv indsats på området. ESL-uddannelsen giver dig forståelse for sammenhængen mellem din virksomheds forretningsprocesser/-strategi og IT-sikkerheden.

- ESL-uddannelsen giver dig overblik over metoder og værktøjer til varetagelse af virksomhedens sondring mellem risici, konsekvenser og økonomi.
- ESL-uddannelsen tager udgangspunkt i danske forhold, men inddrager i høj grad relevante internationale perspektiver.
- ESL-uddannelsen er tilrettelagt i samarbejde med specialister fra førende danske virksomheder og institutioner.
- ESL-uddannelsen er en hjørnesten i danske IT-sikkerhedsfunktioner i en lang række af Danmarks store og mellemstore organisationer.
- En bestået ESL-eksamen giver adgang til "ESL-foreningen" – et unikt netværk af professionelle IT-sikkerhedsledere, der tilbyder aktiviteter for opretholdelse af din IT-sikkerhedskompetence.

Virksomhedens udbytte af ESL-uddannelsen

- Sikkerhed for at IT-sikkerhedsarbejdet bliver styret i overensstemmelse med virksomhedens strategiske prioriteter.
- En uddannet ESL'er giver mulighed for en høj, international standard for ledelse og styring af virksomhedens IT-sikkerhed.
- Adgang til et professionelt netværk, hvorigennem virksomheden kan trække på sikkerhedsmæssig best practice og erfaringer fra andre virksomheder.
- Mulighed for implementering af best-practice metoder inden for ledelse og processer af IT-sikkerhedsområdet.
- Personlig udvikling af en nøglemedarbejder med relevant kompetencegivende lederuddannelse.

Indholdet af ESL-uddannelsen

Modul 1 – De strategiske, lovgivningsmæssige og organisatoriske rammer for sikkerhedsarbejdet

Den grundlæggende afgrænsning og fastlæggelse af den eksterne referenceramme for arbejdet med sikkerhedsledelse. Hvorledes skal arbejdet ses i sammenhæng med den omverden, som organisationen befinder sig i? Ud fra den eksterne referenceramme og de forventninger, som påhviler sikkerhedslederen, udarbejdes den interne referenceramme for styring og måling af sikkerhedsniveauet.

Modul 1 består bl.a. af følgende hovedpunkter:

- Sikkerhedsarbejde i erhvervslivet
- Ydre rammer
  - Lovgivning
  - Standarder
  - Krav fra omverdenen
- Indre rammer
  - Relationer til forretnings- og IT-strategi
  - Sikkerhedslederens rolle
  - Organisering af sikkerhedsarbejdet
- Risikostyring og risikoanalyse
- Sikkerhedspolitik.

Modul 2 – Arbejdsforhold, compliance, risk og interaktion med kerneforretningen

Her gennemgås de problemstillinger, som sikkerhedslederen skal forholde sig til på det taktiske og operationelle niveau. Med udgangspunkt i arbejdet med kontroller gennemgås en række af de mest relevante sikkerhedsaktiviteter, herunder krav vedrørende krise og beredskabsplanlægning, test samt dokumentation.

Modul 2 består bl.a. af følgende hovedpunkter:

- Compliance
- Kontrolarbejdet
  - Grundlag
  - Risikomodeller
  - Direkte og indirekte kontroller
- Fysiske rammer og sikkerhedskrav
- Data- og systemklassifikation
- Beredskab
  - Backup og recovery
  - Contingency-plan
  - Dokumentationskrav i sikkerhedsarbejdet
  - Krisekommunikation
- Outsourcing.

Modul 3 – Styring af udvikling og teknologi

IT-sikkerhedsledelse kræver en vis forståelse for den teknologi, der understøtter vores forretning. På dette modul opbygges der, gennem en række aktuelle trusselsscenerier, en grundlæggende forståelse og overblik for teknik.

Vi ser på en række aktuelle teknologiske trends, som cloud computing, virtualisering, consumerisation, m.v. og deres indvirkning på virksomhedens risici og sikkerhedslederens arbejde.

Der vil i modulet også blive gennemgået en række teknologier, der kan være med til at beskytte infrastrukturen mod de trusler, som organisationen er udsat for.

Modul 3 består bl.a. af følgende hovedpunkter:

- Teknologiske trends
  - Cloud computing
  - Virtualisering
  - Consumerisation og IT
- Infrastruktur
- Logisk adgangsstyring
- Styring af brugerrettigheder
- Log management
- Sikkerhedsteknologi.

Modul 4 – Ledelse, kommunikation og rapportering af IT-sikkerhed

Intensiv gennemgang af, hvordan sikkerhedsarbejdet og resultaterne herfra præsenteres i en nærværende og forståelig kommunikation, der skaber øget bevidsthed og en forbedret adfærd hos de målgrupper i organisationen, der har en interesse i sikkerheden. Der kigges på traditionel ledelsesrapportering samt på kommunikationen med brugerne i form af målrettede kommunikationsprogrammer.

Modul 4 består bl.a. af følgende hovedpunkter:

- ”Selling Security to Management”
  - Kommunikationsteknik
  - Præsentationsteknik
- Ledelsesrapportering
  - Behov, krav og modeller
- Awareness
  - Elementer i effektiv og proaktiv kommunikation
  - Udvikling af kommunikationsplaner
  - Awareness-implementering.

Uddannelsesforløbet

Uddannelsesforløbet består af fire moduler, der giver dig en gradvis indføring i principper, metoder og værktøjer til at udfylde rollen som IT-sikkerhedsleder. Læs mere om indholdet i modulerne nedenfor. Forløbet afsluttes med et eksamensforløb.

Eksamination til ESL

Det samlede eksamensforløb består henholdsvis af en multiple choicetest, en skriftlig hovedopgave samt en mundtlig eksamen. Bestået eksamination giver dig ret til at benytte den beskyttede titel ”ESL – eksamineret sikkerhedsleder”, med de dertilhørende fordele.

Multiple choice-testen vil være multiple choice-testen fra ISACA's officielle CISM-eksamen (læs mere på www.isaca.org/cism). Denne multiple choice-test ligger tæt op ad det pensum, der bliver gennemgået på ESL-uddannelsen, hvorfor den er blevet udvalgt til også at være den officielle ESL multiple choice-test.

Det er et krav, at kursisten deltager til CISM-eksamen under kursusforløbet. For at bestå ESL, skal kursisten bestå både CISM multiple choice-testen samt den afsluttende hovedopgave med tilhørende mundtlig eksamination. Såfremt du allerede er CISM-certificeret springes denne eksamen over.

ESL-uddannelsen giver ca. 120 CPE-point til de internationalt anerkendte certificeringer ”CISA”, ”CISSP” og ”CISM”.

Undervisningsform

Undervisningsformen på alle fire moduler er en blanding af klasseundervisning, cases og øvelser. Fageksperter fra enten PwC eller relevante virksomheder, med tungt områdekendskab, vil instruere i kernepensum, mens en række cases vil blive gennemgået af forskellige virksomheder eller organisationer, ofte tidligere ESL-deltagere. Desuden bliver du gennem uddannelsesforløbet knyttet til en mindre studiegruppe, der kan give dig løbende sparring og erfaringsudveksling mellem modulerne og under eksamensforløbet.

”ESL-uddannelsen har givet mig et solidt fundament til at opbygge og lede IT-sikkerhedsfunktionen hos ECCO. Undervisningen var veltilrettelagt og bestod af en god balance af best practice teori og praktisk anvendelse. Desuden har jeg haft meget glæde af det personlige netværk, som jeg fik på uddannelsen. Jeg kan anbefale ESL til enhver, der søger at få en lederuddannelse inden for informationssikkerhed.”

– Per Silberg Hansen, CISO, ECCO Sko A/S

Den Rådgivende Uddannelseskomité

Kravene til uddannelsens indhold styres af ”Den Rådgivende Uddannelseskomité”, DRU. Komitéen består af medlemmer, der varetager interesser for henholdsvis IT-ledere/-chefer, IT-sikkerhedschefer, IT-revisorer samt andre relevante interesseområder. Censorpanelet til eksamen består af medlemmer fra komitéen, eller er udpeget af komitéen.

Carsten Stenstrøm, formand DRU
Teknologisikkerhedschef – DR

Jørgen Bo Madsen
Operations Manager – CIRQUE

Søren Olsen
IT-sikkerhedschef – ATP

John Vammen
Corporate Vice President – NNIT A/S

Jess Kjær Mogensen
Partner – PwC

Bent Poulsen
Chef, Intern revision – Værdipapircentralen A/S

Claus Rosenquist, formand ISACA Danmark
System Security Manager – Nets Holding A/S

Peter Lind Nielsen
Advokat, Managing Partner – Bender von Haller Dragsted

Henning Mortensen
Chefkonsulent – Dansk Industri

Jens Lundgaard, formand for ESL-foreningen
Konsulent – SKAT

Thomas B. Joensen
Koncernsystemrevisionschef – Nets Holding A/S

Tom Engly
Sikkerhedschef – TrygVesta

Lars Thomsen
Specialkonsulent – IT- og Telestyrelsen

Jesper B. Hansen
Leder af IT-sikkerhed – PFA Pension

ESL uddannelsesledelse

Daniel de Visme, ESL-uddannelsesledelse
Partner – PwC

Christian Kjær, ESL-uddannelsesledelse
Senior manager – PwC

Praktiske informationer

Datoer: 12.-15. sept. + 24.-27. okt. + 28. nov.-1. dec.
2011 + 30. jan.-3. feb + 19. april 2012

Varighed: 4 x 4 dage + 1 dags eksamen

Jubilæumspris: 79.990 kr. ekskl. moms

Sted: PwC, Strandvejen 44, 2900 Hellerup samt
Frederiksdal, Lyngby.

Yderligere information og tilmelding

pwc.dk/academy

E: academy@pwc.dk

T: 3945 3535

Afsender: PwC, Strandvejen 44, 2900 Hellerup

